

A test kísértése

Lekció: 5Móz. 8./Textus: Mt. 4.1-4

2014. január 5.

A kísértés lejáratos kifejezés... Édes kísértés - halljuk a reklámot, bármiről is legyen szó. A kísértés ma az, amit talán te nem engednél meg magadnak, de akkor teszel jól, ha megengeded. „Ne legyél már olyan szűkkeblű magadhoz, ne légy olyan spártai, ennyit megérdemelsz” - halljuk. A kísértés az a jóról szól, és akkor vagy a helyeden, ha te, szegény önmagadat sanyargató ember felszabadulsz végre erre a jóra. Hagyd a korlátokat... És ha ez így van, ha ezt jelenti ma a kísértés, szegény Jézus... Hadakozik itt, ahelyett, hogy jóllakott volna. Elvégre nem ez a normális?! Nem teljesen világos, hogy ha valaki éhes, az eszik? - Van esélyünk ebben a helyzetben, ebben a társadalmi kontextusban meghallani, mélyen megragadni, mi az, ami Jézussal történt, és mit jelent ez számunkra, ha Jézus követői vagyunk?

Az Úr Jézus Krisztus nyilvános szolgálatának a kezdetén vagyunk. Nem is annyira a kezdeténél, inkább a küszöbén, hiszen még nem indult el, hogy hirdesse az Isten Országát. A kísértés, a próba, a harc e két esemény között éri: megkeresztelkedése után és szolgálatának megkezdése előtt. Amikor Keresztelő János megkereszteli Jézust, Isten Lelke száll le rá, és hang hallatszik az égből: "Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm." Amikor Jézus a bűnbánat keresztségében azonosul az emberiség bűnével, Isten Lelke kiárad rá. Felruházza erővel és hatalommal, hogy elvégezze küldetését. Ugyanebben erősíti meg az Atya szava: te vagy az én Fiam, benned gyönyörködöm. Jézus előtt világos út áll, hogy betöltse azt a küldetést, amiért eljött, és ezt fogja hamarosan megkezdeni. De a megerősítés és a küldetés megkezdése között ott áll a próba: *"Akkor elvitte Jézust a Lélek a pusztába, hogy megkísértse az ördög."*

A Szentlélek viszi a pusztába. A puszta, a sivatag Izrael történetében a próbatétel helye. A pusztai vándorlás negyven éve visszhangzik abban, hogy Jézus negyven nap és negyven éjjel böjtölt a pusztában. Ez a hely, mind Izraelnek, mind Jézusnak, az Istenen való abszolút függés helye. Ez a bizalom születik meg a megpróbálás idején, amint ez a bizalom vall kudarcot a kísértésben való elbukás alkalmával. Mert kísértés és próba ugyanaz a szó a görög nyelvben. A Lélek a pusztába viszi Jézust, hogy megpróbáltassék; az ördög megjelenik, hogy kísértse őt.

A tét Jézus számára, és mindannyiunk számára, az elhívás betöltése. Annak a megélése, hogy "Te vagy az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm." Annak kibontása, amire a Szentlélek, mint Isten Fiát, felhatalmazta Jézust, és amire, Jézusban, felhatalmazott bennünket. Édes kísértés? - Felejtsd el, sokkal komolyabb a tét! Nem a bűnbeesés önmagában, hanem az Úrtól való elhívás betöltése, a vele való közösség megtartása vagy megromlása. Amikor Jézus három kísértését végigvesszük, úgy tesszük, mint akik hasonlóképpen elhívást nyertünk, Istentől való csodálatos és dicsőséges elhívást az ő szolgálatára.

Ma az első, a test kísértéséről lesz szó: 1. Jézus kísértése és a mi kísértésünk; 2. Jézus győzelme és a mi győzelmünk.

II. Jézus kísértése és a mi kísértésünk

Jézus kísértése

Az első kísértésben valóságos éhségen keresztül érkezik Jézushoz a kísértő... Igen stratégikus: a böjtölés után Jézus *"végül megéhezett - ekkor odament hozzá a kísértő."* A testet se lebecsülni, se túlértékelní nem érdemes. Jézus testben jött el. Jézus megéhezett - és megkísérti az ördög, éppen ezen a ponton, a testén, az éhségen keresztül. Nem Jézus sem becsülheti le a test valóságát, nem is szándékozik. Ami a testével történik, az teljes mértékben hatással van az Istennel való életére, elhívása megélésére. A test gyengesége, hiánya azonnal lehetőséget adott az ördögnek arra, hogy támadja őt, aki azonnal meg is jelent, hogy megragadja a lehetőséget. A hatalmas lelki csúcs (megkeresztelése) után itt a lelki mélység és sötétség, a harc. Ugyanakkor azt is hangsúlyoznunk kell, hogy nem a test a végállomás. Nem az a tét, hogy Jézus azonnal jóllakik, vagy nem. A kísértés, amely a testen keresztül érkezik, egészen másra mutat. A test erőtlensége/gyengesége/kitettsége csak kapu.

"Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré." Ha érteni akarjuk a lényegét, a bevezető szavakra kell figyelni: ha Isten Fia vagy... Hiszen éppen ezt hallotta Jézus, amikor leszállt rá a Szentlélek, amikor az Atya felkenete őt, amikor szavával megerősítette, hogy elinduljon az úton, elhívása betöltésében. Vajon hiszi e most, a testi gyengeség és szükség idején azt, amit az Atya kijelentett neki, és bízik-e az Atyában? Mi minden van ebben a kísértő szóban? Két oldalról közelítem meg a kísértést.

Tényleg Isten Fia vagyok? A kísértő szavát úgy is értelmezhetjük, mintha azt súgná Jézusnak: csakugyan Isten Fia vagy? A kérdés lényege szerint a paradicsomi kísértéssel párhuzamos, hiszen a célja, hogy elbizonytalanítsa, hogy bizalmatlanságot keltsen. Jézus hallotta, hogy Isten Fia. De most belül, a gondolataiban megszólal a Gonosz. „Képes vagy erre? Ki kellene próbálni; ha Isten Fia vagy, biztos meg tudod tenni.” - Vajon megfordul Jézusban egy pillanat erejéig a kérdés, hogy igaz, amit az Atyától hallottam? Képes vagyok erre? Amint Isten adta a mannát a pusztában, tudok úgy én, Isten Fia kenyeret teremteni a kövekből? - Jézus kísérhető, a kísértés, a támadás valóságos. Ezt tudnunk kell. Eltalálja a gonosz szava, hiszen ha nem találná el, ha csak lazán leperegne róla, akkor nem beszélhetnénk kísértésről.

A másik megközelítés: *Ha Isten Fia vagyok, meg tudom tenni.* Használja hatalmát, felkenetését az Atyától függetlenül. Ha Isten Fia, meg tudja tenni - ha meg tudja tenni - miért ne tenné meg? Miért éheznék, miért látnék szükségét, ha Isten Fia vagyok? Kálvin János így magyarázza ezt: *"Mivel látod, hogy Isten magadra hagy téged, a szükség kényszerít az önmagadról való gondoskodásra. Szerezz tehát magadnak ételt, mert az Isten nem ad neked."* Azaz a kísértőnek *"az a fő célja, hogy Krisztus eltávolodva Isten igéjétől azt kövesse, mit a hitetlenség diktál."* (Evangéliumi harmónia 1. 144)

Akár így, akár úgy próbáljuk megérteni a Jézust ért kísértést, a Sátán célja, hogy megtörje Jézus bizalmát az Atya szavában, és ezzel elveszítse az elhívást. Mert ha nem

hiszi, hogy Isten Fia, az ugyanúgy kudarc, mintha az Atyától függetlenül él a hatalmával.

A mi kísértésünk

A testen keresztül érkező kísértés az Istennel való kapcsolatot célozza - a mi estünkben is! Ne gondold, hogy az csak a test, nem fontos. Sem úgy, hogy nincs köze az Istennel való kapcsolathoz, sem úgy, hogy a test kísértése csak a testről szól. Nem a test a lényeg, hanem az Úrral való közösség, az elhívásod kibontakozása, a benne való bizalom és hit megpróbálása. Véletlenül se gondolja senki, hogy ez a történet arról szól, a test önmagában rossz lenne, minden öröme, megelégedése bűn lenne. Távol legyen! Jézus tudott hálával enni és jóllakni! Szembe ment azokkal, akik számon kérték rajta, hogy miért nem böjtöl, amikor lakomán vett részt (Mt. 9.9-17). De ezzel együtt tudnunk kell, hogy a testünkön keresztül igen támadhatók vagyunk. Ha szükségét, gyengeséget, erőtlenséget, hiányt élünk meg, különösen is támadhatóak vagyunk. A kérdés mindig a bizalom, a kapcsolat, a hit, az engedelmesség. Kicsit gondolkozzunk el a test szükségéről.

Éhség... Az éhség az alapvető szükség hiányáról szól. Bennünket az éhezés nem fenyeget, bár hazánkban számosan vannak, akik korgó gyomorral fekszenek le. Azt viszont már rég nem tudjuk kordában tartani, hogy mi az *alapvető szükség*, és mi az, ami az *egyébhez* tartozik. Ezért bármilyen a testnek szóló kényeztetés megvonása vagy hiánya könnyen a kísértés kapuja lesz. Ha valami eddig megvolt, és úgy alakul az életünk, hogy elvételük tőlünk, nem merül-e fel bennünk, hogyan lehetséges ez, ha mi Isten gyermekei vagyunk? Miért nem szeret minket jobban? (mintha ez lenne szeretete mértéke) Az életünk sokkal erősebben koncentrálna a test igényeire, mint korábban, hiszen sokkal gazdagabbak vagyunk, mint korábbi generációk. Ez a fókusz viszont éppen azzal jár, hogy már csak egy kis "elvonást" is könnyen csalódottan, dühösen élünk meg. A test kényeztetésén keresztül válunk könnyen sebezhetővé...

Betegség... A betegség könnyen lesz kísértés forrásává. A beteg ember elkeseredett, vagy kedvetlen, letört, vagy éppen retteg. Magányos, vagy csak nagyon egyedül érzi magát a súlyos kórral szemben. Hogyne lenne a betegség óriási lehetősége az ördögnek arra, hogy megtámadja az Úrba vetett bizalmunk?!

Hasonlóan a fáradtság, a kimerültség. Amikor testi-lelki erőink kimerülnek, amikor hosszú, erőt próbáló időszak után – amelyben talán szépen helyt álltunk – nagyon kifáradunk, könnyen az ördög céltáblájává leszünk.

Szexualitás, érintés, bensőségesség – szintén lehet a test hiánya, erőtlensége. Amikor minden azt harsogja, hogy szex nélkül élni lehetetlen és értelmetlen, hogy ne lenne kitéve a Gonosz minden sugallatának ezen a téren az az egyedülálló ember, aki követi Isten útmutatását a házassággal és nemiséggel kapcsolatosan?

A végső kérdés ez lesz: *rabja vagyok-e a testemnek?* A testem követelésének, hiányainak, igényeinek? Vagy azt gondolom, hogy Isten munkája, feladata azt azonnal megoldani? Jézus nagyon éhes volt és egy ideig az is maradt... Ha keresztények

vagyunk, hallottuk Isten szavát, amint gyermekeiként fogad minket, megerősít szeretetével, és elhív az ő szolgálatára. És hallani fogjuk az ellenség suttogásait is, amelyek adott esetben éppen testi gyengeségeinkhez kötődve jelennek meg. Hiányzik valami? Betegség? Szükség? Fájdalom? Csakugyan szeret engem az Úr? Csakugyan gyermeke vagyok? Csakugyan gondoskodik rólam? Csakugyan bízhatok benne? Nem kellene a magam kezébe venni a sorsom, és saját útjaim járni az engedelmesség helyett?

Ezen a ponton kell megértenünk: Jézus kísértése a mi kísértésünk. Kálvin János, miután felteszi a kérdést, hogy miért akarta a Sátán megkísérteni Jézust, azt a választ adja, hogy azért, mert látta, hogy Jézus az Atyának engedelmeskedve az emberek megváltására készül. Így ír: *"A mi üdvösségünket támadta tehát akkor Krisztus személyében... Ha pedig valamennyi hívő nyilvános képviselőjében kísértetett meg Krisztus, akkor tudnunk kell, hogy a rajtunk megcsúszó kísértések nem véletlenek, nem is Isten engedélye nélkül származnak a sátán kénye-kedve szerint, hanem Isten Lelke áll küzdelmeink élén, hogy így erősödjék hitünk."* (Uo. 142-143) Micsoda vigasztalás van ebben!

II. Jézus győzelme és a mi győzelmünk

Jézus győzelme

"Meg van írva, nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik." Jézus nem rabja testi szükségének. Itt nem az a kérdés, hogy nem éhes-e... éhes! Nem rossz-e éhesnek lenni... - rossz! Az a kérdés, hogy ebben a pillanatban lehet-e elsőbbsége az éhség csillapításának, ráadásul úgy, ahogy azt a kísértő tálalta fel Jézusnak. És Jézus ezt tudja, nemcsak fejben - az ígét - hanem lényében is: van valami, ami felette áll a testi szükségnek, és ez Isten jósága, hűsége, gazdagsága, amely által éltet, megtart, gondoskodik. Jézus éhes, de tudja, hogy az élet sokkal több, mint jóllakni (mint a test szükségét azonnal enyhíteni), hogy az éhségén él nagyobb követeléssel néz szembe a megpróbáltatás idején. Az Atya táplálja és gondozza - és ez elég most neki! (MOST, hangsúlyozom, hiszen fog Jézus enni, kell neki enni. Nem a testet, az evést tagadja meg általában, csak tudja, hogy itt és most mi a fókusz.)

"Meg van írva" - Jézus nem a tanultságát fitogtatja, nem is másokat tanít, amint idézi Isten szavát. Felidézi magában Isten ígétét, és ezzel győzi le a kísértő sugallatát a fejében. Miért fontos ez? Azért, mert a kísértő hangja *igaznak tűnik*: *„Ha Isten Fia vagy...”* De az Ige megvilágítja, hogy az a kísértő hangja, és az igazságban vezeti Jézust. Mi ez az igazság?

Az 5Móz. 8. kontextusa: 40 év vándorlás a pusztában... Izrael készül birtokba venni a földet, amit Isten ígért. Ez a szakasz emlékezteti őket a nehézségekre, küzdelmekre, hitetlenségükre ezen az úton. Mit fogunk enni a sivatagban? - zúgolódtak Mózesnek. És az Ige azt mondja, hogy Isten megpróbálta a népet, hogy megtudja, mi van a szívében. Ezért a nehézségek, a hiányok... Majd ezt olvassuk: *"Sanyargatott és éheztetett, de azután mannával táplált, amelyet nem ismertél, és atyáid sem ismertek."* - Azaz Isten

váratlan és csodálatos módon gondoskodott népéről a sivatagban. *"Így adta tudtodra, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem mindazzal él az ember, ami az Úr szájából származik."* Ezt idézi Jézus... Ő az igazi, ideális Izrael. A pusztában böjtöl. Megpróbáltatják, mint atyái... De ő nem lázad, nem zúgolódik, és nem bukik el a próbán. Jézus megvallja, hogy ha éhes is, bizalmát teljesen az Úrba veti. Tudja, hogy Isten szájából, lényéből fakadó igazsággal tápláltatik és tartatik meg az ember - és ezért képes az Urat az éhsége elé helyezni. Ez a bizalom, ez a meggyőződés, ez a hit az, amely nem engedi, hogy a test szükségének rabszolgája legyen. Ez Jézus győzelme a kísértő első próbálkozásával szemben.

A mi győzelmünk

Jézus győzelme - a mi győzelmünk, mondtuk. Miért? Ha Krisztusban a Gonosz a mi üdvösségünket támadta, akkor győzelmében Krisztus mindannyiunk számára győzelmet szerzett. Hiszen ő értünk lett emberré, értünk kísértetett meg, és azzal, hogy megállt, számunkra győzte le azt, aki legyőzhetetlen volt: az ördögöt. Amikor Jézus megtagadta, hogy a kísértő útját járja, megmaradt abban az elhívásban, ami az Atyától kapott. Nem engedte, hogy a Sátán eltérítse attól, amit a keresztségben, a Lélek felhatalmazásában és az Atya szavában magához ölelt: tudniillik, hogy végig megy az úton, és végül, mint Isten Fia, teljes alázatban és engedelmisségben valóságosan is bemerül a halálba, megtörve a bűn átkát és erejét rajtunk, és feltámad az életre, előhozva az örök életet számunkra is. Jézus győzelme tehát a mi győzelmünk! Hogyan?

Úgy, hogy részesülünk az ő felkenetésében, az ő hatalmában. Jézus győzelme a kísértésben elsősorban nem követendő példa a számunkra, hanem legfőbb ellenségünk bukásának a meghirdetése, valamint az, hogy bennünket is felruház a harcra. Az evangélium az, hogy a győztes Krisztus ereje és jelenléte elérhető számunkra a Szentlélek által. Ahogy a Heidelbergi Káté fogalmaz: *"hit által Krisztusnak tagja, és így az ő felkenetésében is részes vagyok, azért, hogy nevéből vallást tegyek, magamat élő hálaáldozatul neki átadjam, és **hogy ebben az életben a bűn és az ördög ellen szabad lelkiismerettel harcoljak**, ez élet után pedig vele együtt minden teremtmény fölött örökké uralkodjam."* (Hk. 32)

Mit jelent ez a gyakorlatban? – Azt, hogy hogy te is ki tudod mondani a hiány, betegség, szükség: Nemcsak kenyérrel él az ember... nemcsak az az élet, hogy megelégszem, hogy megelégit... hanem az, ahogy jelen van és megtart. Hogy Isten Krisztusban felismert szeretete, kegyelme nagyobb, fontosabb, meghatározóbb, mint a hiányom, a szükségem, a fájdalmam. Szorít a hiány, fáj, gyenge a test, vonz valami felé... és azt mondom, mégsem leszek hűtlen, nem fordulok el tőle, hanem vele együtt állok és mondom: nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten minden Igéjével is... Mert elhívott, mert ki akarja bontakoztatni terveit általam is, mert sokkal több az, amire hívott, mint az a pillanatnyi megelégedés, amit az ördög ígér. Krisztus elhívása fényében, a keresztség pecsétjével megjelölve, istengyermekségem tudatával a szívemben nem kell megvetnem a testet, de nem vagyok rabszolgája sem. **ÁMEN!**

(Lovas András)